

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

A háboru és a pesszimisták.

A világháboru borzalmaival éljük! Hogy mi ez, mindenki érzi, érti. Hát a pesszimista? A tudósok szerint: *aki a dolgokat fekete színben látja, a jövő eshetőségei közül a rosszabbat várja.* Történeti példákban mutatom ezt be.

Genserich vandal, Attila hun király dúlásai után Rómában mindenki a világbirodalom végét várta, tehát: *„a jövő eshetőségei közül a rosszabbat.”* Az emberek a pusztulás gondolatával és ama jóslatokkal tépelődnek, melyek szerint Róma a világ ura lesz és 12 század múlva elenyészik. A világ urai lehorgasztott fővel, szomorúan ballagnak az utcán, s amint közelebb és közelebb jutottak a 12-ik század végéhez, rettegés, kétségbeesés fogta el őket. Védelemre nem is gondolnak! A 12-ik század betelt, Róma bukott! (476-ban Kr. u.) Mi buktatta meg? A pesszimizmus! Nem bíztak magukban, városuk és világbirodalmuk jövőjében! Buktak, mert meg voltak győződve, hogy nekik bukni, pusztulni kell a föld színéről!

Az arabok fellépésükkel végveszedelembé döntötték a konstantinápolyi görög császárságot. A nép meg volt győződve, hogy hiába minden, az arabok el fogják söpörni. Meg se kísérelte az ellenállást, hanem védelem helyett templomaiba menekült! Eredmény? A kisázsiai görög tartományok sorra buktak! Miért? Mert lakói pesszimisták voltak! Erőt vett rajtuk azon hit, hogy nem győzhetnek, nekik a pogány arabokkal szemben bukni kell. Hát bizony nem lehet az oly katonának, vezérnek győzni, aki azon erős hittel és tudattal indul a csatába, hogy veszteni fog, vagy el se indul!

Mit szólnánk az olyan fővezérhez, aki ütközet előtt e beszéddel fordulna a katonához: *Fiúk! Megütöküzünk az ellenséggel, de veszteni fogunk, mert ellenfeleink számosabbak, erősebbek, bátrabbak, mint mi.* Az ilyen vezérre a legtöbb ember azt mondaná: vagy bolond, vagy hazaáruló! Pedig a pesszimisták ilyen formán tesznek és beszélnek, nem ugyan ütközetre készülő hadsereg, hanem a nagy közönség előtt és között. Hánytól hallhatjuk ismételt, hogy nincs reményünk a győzelemhez, az entente segélyforrásai kiapadhatatlanok, az oroszok emberanyaga kifogyhatatlan. Az entente három évre be van rendezkedve, muni-cióval az Unió és Japán ellátja, tehát nekünk előbb-utóbb el kell bukni a küzdelemben.

Ezek a pesszimisták a mi legvesze-

delmesebb ellenségeink! Mert először egyes embereknek, majd a sok egyes ember által a nemzetnek reményét, bizalmát, energiáját, kitartását és erejét ássák alá, teszik tönkre. Sirások ezek, öntudatlanul a nemzet sirját akarják megásni! Jajj a népek, jajj a nemzetnek, melynek sok ilyen sirásója van! A római világbirodalom, a görög császárság története és sok más példa erre tanít bennünket! Lehetetlen az oly nemzetnek győzni, mely a győzelem reményéről előre lemondott!

Kerüljük tehát a pesszimistákat! Együttal kérjük őket, hogyha már maguk nem változhatnak, legalább másokat ne igyekezzenek magukkal rántani: vagyis hallgassanak! Ezzel tehetnek a jelen viszonyok között nemzetüknek és hazájuknak legnagyobb szolgálatot.

Nézzük csak a mai németeket! Császáruktól kezdve az utolsó koldusig azt hangoztatják: akarunk és fogunk győzni! Győznek is! *Ezek nem pesszimisták, a jövő eshetőségei közül a jobbat várják!* Ezt meg is érdemlik, el is érik! Ezek legyenek mintaképeink!

A háboru és a földrajz.

A győzelem megindíthatatlan reménye mellett, kulturális szempontból a háboru a térképolvasás, a földrajz ismeretének egyik hathatós tényezője. Figyelemmel kísértük a háboru kitörése óta, hogy az újságolvasó közönséget mennyire érdekelte az események színhelye és ma már meg tud a háboru eseményeiről olvasni, és nincs mellette a térkép. Viszont azt tapasztaltuk, hogy egyébként művelt, iskolázott, intelligens emberek, mely tájékozatlanok voltak kezdetben a térképen, amikor az események földrajzi elhelyezésétől óhajtottak tudomást szerezni, de megfigyeléseink nyomán rájöttünk arra is, hogy a gyakori terkeptanulmányozás egészen dicséretreméltó eredményt vezetett. Így szülte a háboru a földrajz, a térképolvasás ismeretét és azok, akik azelőtt nem ismerték a térkép egyszerű jelzéseit sem, később valóságos kávéházi Conradokká, stratégusokká lettek és egész haditerveket készítették az azelőtt teljesen ismeretlen térképen.

Sajnos, a háboru közvetett eseményei kiterjednek nemcsak Európára, hanem a többi világrészekre is s így a térképolvasás kénytelen-kelletlen felöleli az egész földgolyót, tehát a tájékozás s így a földrajz nem elszigetelt területre szorítkozik, hanem általános s így eltekintve a földleírás speciális részeitől, amiről itt-ott említést tesznek az újságok és amiről szintén tanul az olvasó, már a térképolvasás is nem kicsinylendő ismerettel gyarapította az érdeklődőket, ilyenek pedig igen-igen sokan vannak.

Tapasztalatból tudjuk, hogy nálunk, Magyarországon, a földrajz az iskolákban csak nagyon másodrangú tárgy, kivéve azokat a szakiskolákat, amelyekben az többé-kevésbé szaktárgyat képez, mint a kereskedelmi iskolákban, kereskedelmi akadémiákban, ezekben is azonban csupán speciális, t. i. a kereskedelmi része képezi a tanítás anyagát. Kivétel képeznek a katonaiskolák, amelyekben viszont eminens tárgy éppen a földrajz.

Hiszen a katona hivatásának megfelelőleg a terület pontos ismerete nélkül nem mozoghat; a térképolvasásban első soros szövetségesünk, akiknél nemcsak az elemi, hanem a középiskolákban, sőt a katonaképzésnél az altisztek is oly ismeretre tesznek e teren szert, hogy a térkép segítségével soha nem látott területen is tájékozódni képesek.

Jóllehet a földrajzoktatás módszere az utóbbi évtizedekben nagyon sokat haladt. A régi sablonos elméleti földrajzitanítás helyett ma már a gyakorlati oktatás lépett előtérbe, azonban meg mindig sok kívánni való van és hisszük, hogy a háboru sok irányu tisztító tüze ide is elhat. Talán középiskoláinkban nem részesül a földrajz a kellő méltatásban; hiszen tudjuk, hogy a gimnáziumok alsó osztályaiban képezi csak a földrajz a tanítás anyagát, mire az ifju kikerül az iskolából alig marad valami a tanultakból s bizony, sajnos gyakran volt alkalmunk tapasztalni, hogy erettségűt tett fiatalember a térképolvasásban teljesen járatlan. Ujabbán, nagyon helyesen, mozgalom indult meg, hogy a földrajzitanítás a középiskolákban is a kellő méltatásban részesüljön.

Állításunk helyességéről a háboru időben szerzett tapasztalatok mindenkit meggyőznek, hogy t. i. még az iskolázott, egyébként művelt emberek is a legnagyobb tájékozatlanságot árulták el a földrajzi ismeretekben, s csupán az érdeklődés szülte kényszer szorította őket, hogy amit az iskola elmulasztott, azt most pótolják. Hiszük, hogy a háboruban szerzett tapasztalatok a földrajzitanításban is változást fognak előidézni.

Uj menetrendert. A békés idők tavasza hozta meg eddig az oly jelentős menetrend-változásokat. Egész erőnket vetettük latba a mult évi menetrend értekezleten, hogy megkapjuk azokat az összeköttetéseket, melyekről tudtuk, hogy e vidék érdekében oly annyira jelentősek. — A háboru fölforgatott mindent, egész sereg vonatot törölt a menetrendből. Például most a balatoni vonalon Tapolczáról nem indul hajnaltól délután 2 óráig vonat. Megszüntették a délelőtt 10 órai vonatot, mely lehetővé tette, hogy a vidék behozza terményeit a piacra, bevásárolhasson az üzletekben, elvégezhesse dolgát a hivatalokban és még délelőtt otthon is legyen. Most egész délelőttöt kénytelen itt tölteni s inkább nem jön be, minek kárát súlyosan érezzük. A piaci árak ennek következtében végtelenül fölszöktek, a kereskedők üzletei üresek, mert hisz a vidékiek, kik a piacon árujukért pénzt kapnak, hiányoznak. — A szőlőtulajdonosok, miután lovaikat elvitték a katonák, kocsin nem mehetnek, alkalmas vonat hiányában pedig nincs módjukban az oly nagy nemzeti vagyont képviselő Balatonmenti szőlőknek gondját viselni, pedig a jelen munkahiány idején erre kétszeresen szükség volna. — Az egész Balatonvidék érzi ennek a vonatnak a hiányát s a parti érdekeltség már fordult is kérelemmel az üzletvezetőséghez. A napokban pedig Tapolcza város kérelmezi e vonat visszaállítását és az OMKE tapolczai kerülete is hasonló kérelemmel fordul a kerületi kamarához, hogy az is támogassa az üzletvezetőségnek ügyünket. — Indítsanak fél tíz órakor Tapolczáról Alsó-örsre vonatot és onnan vissza, mely Tapolczára délután 5 órakor érkeznek. — A zágrábi üzletvezetőség eddig jóakarója volt a Balatonvidéknek és Tapolczának, így a mult reményt ad arra, hogy kérelmünket a háboru szabta lehetséges határai között, teljesítik.

Egyszerű gondolatok.

Kiszámították, hogy a háboru eddig körülbelül 100 milliárdba került a nemzeteknek. Eddig... és még vegyük hozzá azt, amibe ezután kerül nemcsak a háboru befejezéseig, hanem még helyreáll a világ felbillentett egyensúlya, — és vegyük hozzá azt a semmi pénzzel fel nem számítható nyomort és szenvedést, amit ez a háboru a népeknek jelent. De maradjunk csak a 100 milliárdnál — mit lehetett volna evvel csinálni! Mennyi nyomort megszüntetni, mennyi földet művelni, mennyi iskolát építeni, a nép hygiénáját és szellemi színvonalát mennyivel emelni, a tudományt hogy előbbrevinni, a művészetet hogy felvirágoztatni, az ipart hogy fellendíteni... a háboruk és hadseregek költségén paradicsomot lehetne a földből csinálni. Ehelyett ölnék, pusztítanak, rabolnak, gyilkolnak, — micsoda fajta ez?

Nem-e rendül meg a hitünk abban a fejlődési elméletben, mely az embert a szerves és szervetlen világban a fejlődés csúcspontjára állítja. Ez egy magasrendű fajta? hiszen ami erénye van, mind a gyengeségtől származik. Öltözködik, ruhát és divatot csinál — mert oly gyenge a teste, hogy ruha nélkül elpusztulna. Hazákat és városokat épít — mert fedél nélkül nem bírna ekzisztálni. Amit feltalál, azt mind arra fordítja, hogy egymást pusztítsa vele, kitalálta a pénzt és megmérgezte vele a világot. Megtanult beszélni, de nem azért, hogy kifejezze, hanem hogy elrejtse azt, amit gondol. És amire a legbüszkébb az, hogy öntudata van — az rá nézve a legnagyobb csapás. Mert az élet és halál legnagyobb kérdéseire, a nagy miértekre ugysem tud felelni, a világra jön s elmegy belőle, anélkül, hogy közel tudna jönni a létezés titkaihoz. Az öntudata tehát csak arra van, hogy ezt a tudatlanságát érezze és tépje s marja magát a világ, az emberiség és a saját sorsán. Hát miért teszi ez meg magát a teremtés koronájának? Hát van ennél a fajtánál boldogtalanabb és szerencsétlenebb?

Ez nagyon sötét nézés, pedig — ez is különös — a háboru nem teszi az embert pesszimistává, jobban mondva nem fokozza, hanem inkább enyhíti a dolgok tragikus fel-fogását. Emlékezzünk csak a háboru első napjaira, hogy fel voltunk dűlva s milyen iszonyu nyugtalanság tombolt bennünk, — pedig nem is tudtuk, hogy mi következik. Ami következett az hosszadalmasságban, ember áldozatokban, szenvedésekben bizonyára felülmúlt minden várakozást. S mégis, ma összehasonlíthatatlanul nyugodtabbak vagyunk. Mert az ember minden rémséget megszokik s mindenhez hozzáalkalmazkodik — tehát az sem igaz, hogy a háboru javítja a lelkeket s fokekonyabba teszi a saját és a mások szenvedése iránt. Ellenkezőleg, mentől tovább tart a háboru, az emberek annál közömbösebbek lesznek. Mikor a halálnak ilyen aratása van, akkor az egyesek halálfeleime enyhül — és hogyha az enyhül, akkor az élet könnyebbé válik. Valami elszántság és bátorság, valami „lesz, ahogy lesz” könnyelműség van a világban. De ez nem egy lelki emelkedettségéből, vagy gondolkozási fölényből ered, — ez a mindenből kiabrandult emberek fölénye, akik azt mondják: „no és mi történhetik még? Elpusztul az egész világ. És aztán?” L. M.

A Nyugathól.

Több kisebb-nagyobb szántóföld bérbeadó.

:: Bővebbet ::
 :: özv. Csöndes Józsefné ::
 :: Tapolcza. ::

HIREK.

Halálozás. Özv Vastagh Jánosné folyó hó 14-én, életének 53. évében hosszas szenvedés után meghalt. Temetése f. hó 15-én délután volt, a rokonok és nagyszámu tisztelői, ismerősei részvételével. Elhunyt, míg kínzó betegségét meg nem kapta, tevékeny részt vett a Tapolczai Kath. Jótékony nőegyesületben, amelynek huszonhárom éven át pénztárosa volt. — Halálával Tapolcza régi családai egyikének neve szűnt meg.

Hósi halál. Ismét egy tapolczai fiu szomorú sorsáról kell hírt adnunk. Csak a minapiban közöltük a kitüntetését és most közöljük a fekete keretes gyászjelentést, melyet a családja adott ki: „Kerkápoly István bir. végrehajtó szomorú szívvel tudatja úgy a maga valamint felesége Szabó Jolán es leányuk Sárika nevében is, hogy egyetlen fia *Kerkápoly Mihály József Elemér* okl. jegyző, a m. kir. 19. honv. gy.-ezred tartalékos zászlósa öt hónapi harc után az északi harctéren tifuszban megbetegedett és február hó 17-én a volóczi kórházban meghalt. Az élet kezdetén, 25. évében hazájáért elhunyt hős, békében a somogy megyei Tarany község aljegyzője volt. Sok nagy tüközetben vett részt és különösen kétféle hősies magatartásáért a hadsereg főparancsnokság soron kívül hadnaggya léptette elő és első osztályú vitézségi éremmel tüntette ki február hó 23-án, mely kitüntetések őt már nem találták életben. Országunk sorsáért — annyi társával együtt — oly fiatalon elhunyt ifju, örökké él szívünkben. Tapolcza, 1915. március hó 18.

Március 15.-ének ünneplése. Mintha hatványozottabban ebredt volna fel az emberekben, jelen háborus viszonyok között a hazaszeretet, a szabadság iránti lelkesedés tüze. Elmaradtak ugyan a szokásos bankettek, de ezek helyett ott ég minden magyar szívében a hazaszeretet lángja. Az ünnepek az idén leginkább az iskolák falai között folytak le, lelkesítve az ifjúságot azon szent kötelemekre, amelyekben most százszázalékosan vesznek részt. Tapolczán reggel 8 órakor a plébániatemplomban szent-mise, az izr. templomban pedig istentisztelet volt; amelyek után a tanulók iskoláikba vonultak, ahol alkalmi énekek, beszédek és szavalatok keretében ünnepeltek március idusát.

A gazdakör tagjaihoz. Az egyesülethez újabban jött értesítés szerint a tagok gálcsükkélete korlátolt mennyiségben, amennyiben tudniillik katasztrális holdankint megállapított a szükséges gálca, fedezve lesz. A gálca ára 210—215 fillér, esetleg olcsóbb is lesz, hogy tehát a szükséges mennyiség biztosítva legyen, mindaz a tag, aki a gazdakör révén gálcot óhajtott beszerezni, foglalóul kilogramonként, minél előbb, 60 fillért fizessen be a Tapolczai Takarékpénztárba, az ár többi részét az utánvét alkalmával kell majd a tagoknak befizetni, amiről az előjegyzők annak idején külön értesítést kaptak. A jelen nagyon is kétséges és folyton változó ár mellett, minden gazdának érdeke, hogy gálcsükkélete minél előbb biztosítsa.

A drágaság. Már unott is a cím, talán már el sem olvassák, mert arra gondolnak, lehet erről még újat is mondani? kell e ezt még tárgyalni, mikor úgy sem tudunk segíteni rajta? Igenis kell vele még foglalkozni, elsősorban az előjárásáért és meg is kell tárgyalni az utat és módot, amellyel segíteni lehet a helyzetben. Nem szabad továbbra is megengedni, hogy holmi közvetítők már kora reggel elkezdjék a piacon összevenni például a babot és azt behordják egyik-másik kereskedőhöz, aki azt 10—20 fillér nyereséggel tovább adja a pesti boltosnak. El kell zarni a piacot az összevásárlók elől. Mert minél kisebb a kereslet, annál kisebb az ár. És ha a közvetítőket eltávolítjuk az összevásárlástól, akkor a fogyasztó közönségnek módjában lesz a pénzéért vásárolni tudni is. Csak a minap történt, hogy egyik uriaszony alkudni merészelt, mire a néne megjegyezte: majd megveszi a G! — Hát adja el neki, a pénzéért kapok én mástól

is — hangzott a válasz. A néne nem maradt adós, felelte: hát egye meg a pénzt. — Ezzel csak jellemezni akartuk, hogy milyen világ van a — tapolczai piacon. És azt talán mondanunk sem kell, hogy a „bab” csak példa volt.

Nyilvános köszönet. A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókja részére újabban adakozni kegyesek voltak: *Ley József* prépost-plébános ur 50 koronát; *Lustig Ferenc* ur egy peres ügyben részere megállapított 20 korona szakértői díját; *Schwarz Jenőné* urnő 10 koronát; *Hirsch József* ur 10 koronát; *Scalay Báltin* urnő 10 koronát; *Sándorfi Nusi* urleány 4 koronát; *Böhmé* urnő 4 koronát; *Söveg Pálné* urnő tojást küldött. A kegyes adakozók fogadják ezuton köszönetünket. *Az Előbőség.*

Az iskolák vizsgálatairól hozott mult heti híradásunkat sok szülő rosszul értelmezte. Mi ugyanis azt hoztuk, hogy az elemi iskolák ötödik és hatodik osztályu tanulóinak évvégi vizsgálatait a miniszteri rendelet értelmében április hónapban megtarthatják. Ez szerint tehát csupán az ötödik és hatodik osztály tanulóit szabadulnak fel az iskolából, a bajárás kötelezettsége alul, nem úgy a többi négy osztály tanulóit, akiknek büntetést terhe mellett köteleességük az iskolát a tanév végéig látogatni.

Itélet napja.

Itt van az itélet napja...
 Félvilág tör ellenünk...
 Jönne bár a poklok harca,
 Félelmet nem ismerünk;
 Mellettünk a jog, igazság,
 Fel csatára, fel nohát!
 Jöjj, igazság Istensége,
 Fegyverinkkel tégy csodát!

Itt van az itélet napja...
 Ezredig sem volt így itt...
 Ennyi honfi vére még nem
 Mosta e hon bérczeit;
 Ennyi honleány könnyüje
 Még nem sirt az égre fel...
 Vére, könnye árán e nép
 Örök létet érdemel.

Itt van az itélet napja...
 Ég, Te légy tanunk, bíránk!...
 Vesszen el gőgös hatalmuk,
 Kik jog ellen törnek ránk! —
 Fel, vitézek, fel csatára,
 Izzó, véres harcra, fel!
 Részünkön az Uristen is:
 Nagy nevében győzni kell!

Dabronczai Gyula.

Asszonyok az eke mellett. Kérdék a jelszót: ne maradjon műveletlenül egy darab föld sem; minden, ami csak bevethető, megmunkálható, beültethető, az legyen is megmunkálva. Handlery Gusztáv is megmondta a multkori cikkében az asszonyainknak, hogy ültessék be a virágos kerteket is, virágunk lesz úgy is: öszirózsánk a végleges győzelem, nyári virágunk az oroszok vesztett csatái és tulipán helyett krumpli kell most, tubarózsa helyett meg főzelékféle. Dolgoznak is az itthonmaradottak és amikor munkájuk eredményén végignézzük, sajnáljuk, hogy a föld nincsen mélyebben, hogy jobban meghajolhatnánk a föld népe előtt. A jóság, a nemességnek, a hazafiai érzésnek olyan megnyilatkozásait látjuk a parasztember lelkeiben; ismeretlen értékek kerülnek napvilágra, amelyek feljogosítanak arra, hogy a legtejjesebb bizalommal tekintsünk a jövőre. A friss szántású földeken asszonyok fogják az eke szarvát, ők vezetik a járomba fogott igás jóságot. A fekete rög kifordul téli alvasából, most talál otthont a sok millió kenyerszem, amiből Péter Pál felé sárgult kalászok lesznek. Az asszony dolgozik, az ura már hét hónapja küzd a hazáért, volt délen is, most meg fenn van valahol. Az asszonyok dolgoznak. A sáros uton rozoga koezi dőcög felénk, piros arcu menyecskék kezében pattog az ostor, viszi a tejet a tapolczai piacra. Köszöntek szépen, azután, mintha örökké ott ültek volna a bakon, biztatták a szürkét: Gyí te...

Hangverseny. Az Nagykánizsán működő zenekar a háboru katonáink javára rendezte az ötlet. Központi Jölet irod. zenekar kitünő karm. gyöt arra kérje, hogy helyein is rendezzen. 20-as honvédek j. Hisz 48-as bakák és vármegye minden le. nak és nincs a meg. melynek egynehány nagykanizsai ezred v. A két sikeres karm. f. hó 14-én Tapolcz. ban tartotta a kit. hangversenyt, nem k. erdeményvel, mint N. összes termei telve v. élvezetes hangverseny. érezte magát a köz. összes elmaradt szer. verseny minden egyes volt, amelyet a köz. jutalmazott, amely vitézségi aranyéremm. György karmestert il.

Az estélyen fel. tak: Popper Gyula Ságváry Jenő fősz. 5—5, Glazer Sándor Pollák Adolf, Dr. Bé. járásbíró 2—2, Löb. Nussbaum Adolf, C. N., Balogh Gyula, F. Pruska Ferenc, Farag. Batori József, Blum. Vohl állomásfőnök, I. ronát Braun Emil 60. Ferenc, Ungár Sám.

Adni, két kézzel darab kő volna a me. kopár pusztaság len. lennek, adnék, két k. Kaparancsolnék a kő. sívárságra, hogy h. részvételenségemre, koba, de segítenék. ga-dag lennék. Vag. gazdagnak lenni, hog. váltuk azt a néhány. tünk szenved, akirő. tapolczai tanítónő (a. szívesen közöljük) könnyezve, elcsukló. meg úgy megzavarj. sulyt. Történt, hogy. akora róni az egyik. dekeny tanítványt e. kep szólt hozzá:

— Talán már azt ebudiztél?

A gyerek csak a kérdézte:

— Hát mi volt az?

— Mama nem kap.

A tanítónő a meg.

szer kérdezte es a v.

ma nem kapott enni.

— Hát reggel csa.

— Reggel igen, eg.

És a kerdezgetesél.

tónó, hogy nem eg.

vannak még éhező.

Kik bizony néha szá.

sírnak. Az özvegy a.

apjuk még ezt sem t.

nyomoruságát, ő mi.

keknek is kell érezn.

Mondanunk sem k.

tónó az éhező fiut

nem kívánhatjuk to.

minden kis nyomorg.

asztalhoz ülünk, juss.

picinyek, hívjuk meg.

Hallgattasuk el a sir.

melet oly borzasztó.

Kálmán Árminné

lasi utjáról hazatért

és legdívatosabb tava

megtekinthetők.

Hangverseny. Azok a sikerek, amiket a Nagykanizsán működő jeles 48-as katonazenekar a háború hónapjai alatt harcoló katonáink javára rendezett hangversenyeken elért, azt az ötletet adta a nagykanizsai Központi Jóléti iroda vezetőségének, hogy a zenekar kitűnő karmesterét, Wirtitzer Györgyöt arra kérje, hogy Zala vármegye nagyobb helyein is rendezzen a 48-as bakák és a 20-as honvédek javára hangversenyeket. Hisz 48-as bakák és 20-as honvédek Zala vármegye minden legkisebb községéből vannak és nincs a megye területén talán család, melynek egynéhány tagja ne tartoznék a két nagykanizsai ezred valamelyikéhez.

A két sikeres kanizsai hangverseny után f. hó 14-én Tapolczán, a Pannonia kávéházban tartotta a kitűnő zenekar első vidéki hangversenyét, nem kisebb erkölcsi és anyagi eredménnyel, mint Nagykanizsán. A kávéház összes termei telve voltak vendégekkel s az élvezetes hangversenyyel valóban kárpótolva érezte magát a közönség az idej farsang összes elmaradt szórakozásaiért. A hangverseny minden egyes száma művészi előadás volt, amelyet a közönség lelkes elismeréssel jutalmazott, amely elsősorban a háboruban vitézségi aranyéremmel kitüntetett Wirtitzer György karmestert illette.

Az estélyen felülfizetni szivesek voltak: Popper Gyula 10, Rosner Mór 8, Dr. Ságihváry Jenő főszolgabíró, Cisar őrnagy 5—5, Glazer Sándor, N. N., Szűcs Vilmos, Pollák Adolf, Dr. Berger Sándor, Ruff Jenő járásbíró 2—2, Löbl Béla, Ernst Sándor, Nussbaum Adolf, Goldschmied Viktor, N. N., Balogh Gyula, Fürst Simon, Pollák Emil, Pruska Ferenc, Faragó Manó, Forgács Izsó, Bátorfi József, Blum Márton, Berger Károly, Vohl állomásfőnök, Kellert József 1—1 koronát. Braun Emil 60, Baksa Lajos, Ivancsics Ferenc, Ungár Sámuel 40—40, Ernst Hugó 30, új. Friss Jenő 20 fillért.

Adni, két kézzel adni. Ha szívem helyett darab kő volna a mellemben, ha lelkem sivár, kopár pusztaság lenne, — azért ha gazdag lennék, adnék, két kézzel adnék. Most igen. Ráparancsolnék a köre, hogy hallgasson, a sivaságra, hogy huzza össze magát, a részvételenségemre, hogy takarodjék a kucukba, de segítenék a nyomorgókon — ha gazdag lennék. Vagy nem is kell olyan gazdagnak lenni, hogy a nyomoruságtól megváltuk azt a néhány gyermeket, aki közöttünk szenved, akiről most szólnak. Egyik tapolczai tanítónő (a nevét az érdeklődővel szivesen közöljük) mondotta el nekünk könnyezve, elcsukló hangon a szomorúságát, mely úgy megzavarja az ember lelki egyensúlyát. Történt, hogy a minap délután meg akarta róni az egyik kis figyelmetlen, teledény tanítványt és ebédután lévén ilyenkép szólt hozzá:

— Talán már azt sem tudod, hogy mit ebédeltél?

A gyerekek csak állt és nem felelt. Ujra kérdezte:

— Hát mi volt az ebéd?

— Mára nem kaptam ebédet.

A tanítónő a meglepetés hangján megegyezően kérdezte és a válasz csak az volt, hogy ma nem kapott enni.

— Hát reggel csak ettél valamit?

— Reggel igen, egy kis kenyert.

És a kérdezgetések után megtudta a tanítónő, hogy nem egyedül van a kis fiu, vannak még éhezõ társai az osztályban. Kik bizony néha száraz kenyér után is hiába sírnak. Az özvegy anyjuk, a munkanélküli apjuk még ezt sem tud adni nekik. A háború nyomoruságát, ó mi rettenetes, a kis gyermeknek is kell éreznük.

Mondanunk sem kell, hogy a jóléti tanítónő az éhezõ fiut megebédeztette. De azt nem kívánhatjuk tőle, hogy az osztálya minden kis nyomorgóját eltartsa. Midőn az asztalhoz ülünk, jussanak eszünkbe az éhezõ picinyek, hívjuk meg őket az ebédünkhöz. Hallgattassuk el a sirásukat, az éhség szavát, melyet oly borzasztó tőlük hallani.

Kálmán Árminné tudatja, hogy bevásárlási útjáról hazatért és üzletében a legszebb és legdivatosabb tavaszi és nyári újdonságok megtekinthetők.

Veszprém vármegye új alispánjával egyhangulag dr. Véghely Kálmán volt főjegyzőt választották.

Az ulánus. A mi lengyelünk, a szép szőke fiu, már beletörődött a sorsába. A szép nagy Lemberg helyett a kis Tapolcza. Mikor reggelként kilovagolnak, magasan hordozza fejt, ficákolgatja a lovát, hogy jobban tessék az utca reggeli közönségének: a menyecske-nek, kinek az ura hadba van, a magyar lánynak, kinek a vőlegénye a jövő ködében, illetve valamelyik harctér ködében szürkélk. Miért szaporítsuk a szót, a mi lengyelünknek, a szép szőkeknak, bizony a magyar lányok is tetszenek. Hisz ezek között is van szép, csak olyan, mint az ő galíciai városának a leányai között. Baj csak az, hogy nem értik egymás beszédjét. De igenis értik. Ép erről szól az ének. A szép szőke fiu a multkor este, mikor már tiszt ur nem volt látóhatáron, az utcán, csak el kezd ám a bus lengyel szívével sirdogálni. Nagyokat hüppöget, sóhajtozik. A közeli lánycsoport odaneszel. Megszánják. Miért is sirhat? Sze-gény hontalan. Talán ennek is apja, anyja az orosz rabja, talán ennek a falujában is a lángok égették föl a házakat... Odamennek hozzá. Becézgetve simogatják: ne sirj, ne sirj... A siró hangok elcsöndesülnek, a szép szőke karja finoman átöleli az egyik lánydereket, a szemek fölragyognak és az imént siró száj huncutul fölnevet és lengyelül talán azt mondja: de jól idecsaltalak te magyarszki. A kiválasztott leány csak most érti meg az ölelést, de a többi kiserő is megérti — hátramaradnak. Ők mennek, átölelve egymást, beszélgetve a legkönnyebb, a legelterjedtebb esperantó „világnyelven”, vagy mint régen mondták: a szerlem nyelven...

Hősök és hőstettek megörökítése. A Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság azt a haditörténelmi és hazafias szempontból rendkívüli jelentőségű feladatot tűzte ki maga elé, hogy kiegészíteni igyekezik a hadtörténelem munkáját s a jövő nemzedékek okulására, valamint a nemzeti önbizalom fejlesztésére összegyűjti a most folyó nemzetvédelmi háborúnak gyönyörű emberi dokumentumait. E cél érdekében jelzett társadalmához, hogy gyűjtsék össze azon harctéri tetteknek, egyéni eseményeknek adatait és történeteit, a melyek köz tudomásra jutnak, valamint a hős halottak személyi adatait. Az adatgyűjtés munkája a községi és körjegyzők feladatát képezi. Aki tehát a fentiek-ről tudomással bír, az jelentse be azt az illetékes községi illetőleg körjegyzőnek.

Cs. és kir. 48. gyalogezred.

Nyugtávány

246 koronáról, azaz kétfőszáznegyvenhat koronáról, mely összegét alulírott a Pannonia kávéháztól mint a Tapolczán március hó 14-én tartott hangverseny bevételét átvettem.

Tapolcza, 1915. március 14-én.

Ksemniczky főhadnagy.

A „PEROCID“

a peronospora elleni védekezésben

felülmúlja a rézgálicot.

Az összes a peronospora elleni védőfolyadékok között a

legmegbízhatóbb,

legolcsóbb és

legtökéletesebb.

Részletes ajánlatokkal szolgálnak a vezérelárusítók: 1—5

Schwarz és Tauber
nagykereskedők, NAGYKANIZSA.

Kiadó lakás.

2 szobából és mellékhelyiségből álló udvari lakás április hóban bérbe adó.

Bővebbet a kiadóhivatal.

Nagyobb mennyiségű
sajáttermésű, fajtiszta,
:: kiváló minőségű ::

Ripária Portalis sima vessző eladó

a Badacsonyvidéki Szőlősgazdák Szövetkezeténél. ::

Bővebb felvilágosítást ad
Handlery Gusztáv.

Kiadó lakások.

A Szent-László-utcai házamban 2 szobás lakás, az adóhivatali házamban 2 szobás a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt

április elsejére

:: kiadó. ::

Bővebbet Pruska Ferenc.

ELADÓ OJTVÁNYOK.

Eladó nagyobb mennyiségben telepemen termelt elsőrendű ojtvány: ripária portalis alanyon rizling, fehér mézes, ezerjő, sasza, dinka és szlanka.

Ugyszintén nagyobb mennyiségű hazai gyökeres vessző is kapható jutányos áron.

Ojtványaim ez évben rendkívüli szépek, erőteljes hajtásuak és dus gyökérezettiek. Venni szándékozók azokat bármikor megtekinthetik.

FRANK BERNÁT
TAPOLCZA, Fő-tér,
a Tapolczai Takarékpénztár
ujjonnan épült házában.

Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár Segélyszövetkezete Tapolczán.

Meghívó.

A Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztár Segélyszövetkezetének
1915. évi március hó 29-én délelőtt 11 órakor, saját helyiségében tartandó

közgyűlésére

a szövetkezet tagjai tisztelettel meghívottnak.

Tapolcza, 1915. évi március hó 13.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő szövetkezeti tag kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése a működő IV., V. és VI. osztályzatok múlt évi eredményéről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg megállapítása és a felmentvény megadása érdemében hozandó határozat.
4. Esetleges indítványok tárgyalása.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1914. október 31-én.

KÖVETEL

V a g y o n	Összeg		T e h e r	Összeg	
	korona	fillér		korona	fillér
Pénztár	77	34	Heti törzsbetét	557620	—
Kötelezvény	566020	—	Alakulási díj	4582	—
Felszerelés	580	—	Hozadék az előző évekről	7483	95
Hátralékos kamat	16778	35	Nyereség	13769	74
	583455	69		583455	69

Tapolcza, 1915. március 13.

Merkly Antal
igazgató.

Kardos Ödön
főkönyvvezető.

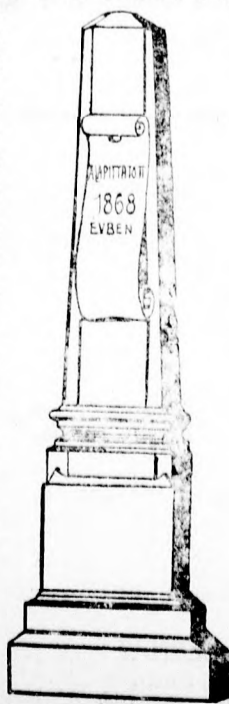
Jelen mérleg-számlát a fő- és segédkönyvekkel egybeazonosítva, teljesen helyesnek találtuk.

Tapolcza, 1915. március 20.

Sebestyén Gyula
felügy. biz. elnök.

Szigethy Ödön
felügy. biz. tag.

Horváth Jenő
felügy. biz. tag.

KRAUSZ ALBERT FIA

KŐIPARTELEPE

Esterházy-utca 2. szám. PÁPA Jókai-utca 102. szám.

Telefon 95. szám.

Dus választéku sirkő-
raktár bel- és külföldi
:: kőfajtákból. ::

Készít sírboltokat,
épületi munkákat,
keresztelő-medencéket,
urasztalát, kataszteri és határ-
köveket legolesóbb

::: áron. :::

Nagy malomkő-raktár,
legjobb minőségű
francia és tót kövekből.

Gyári raktár malom-
berendezési cikkekből.

HIRSCH JÓZSEF

hentesüzlete és füstölője
TAPOLCZA, főter.
Telefonszám 96.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, elsőrendű
sertésszir-háj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak. :::

Naponta saját készítésű
friss virsli, kalbász, berlini és
szafaládé. :::

Legolesóbb napi árak!

Nyomatott Lówy B. gyorsajtóján, Tapolczán.